

9. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

TAM İZLEME KİTABI

7. HAFTA

SÖZÜN İNCELİĞİ - SÖZÜN İNCELİĞİ - SÖZÜN İNCELİĞİ

MÜLAKAT (GÖRÜŞME) - MÜLAKAT (GÖRÜŞME) - MÜLAKAT (GÖRÜŞME)

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

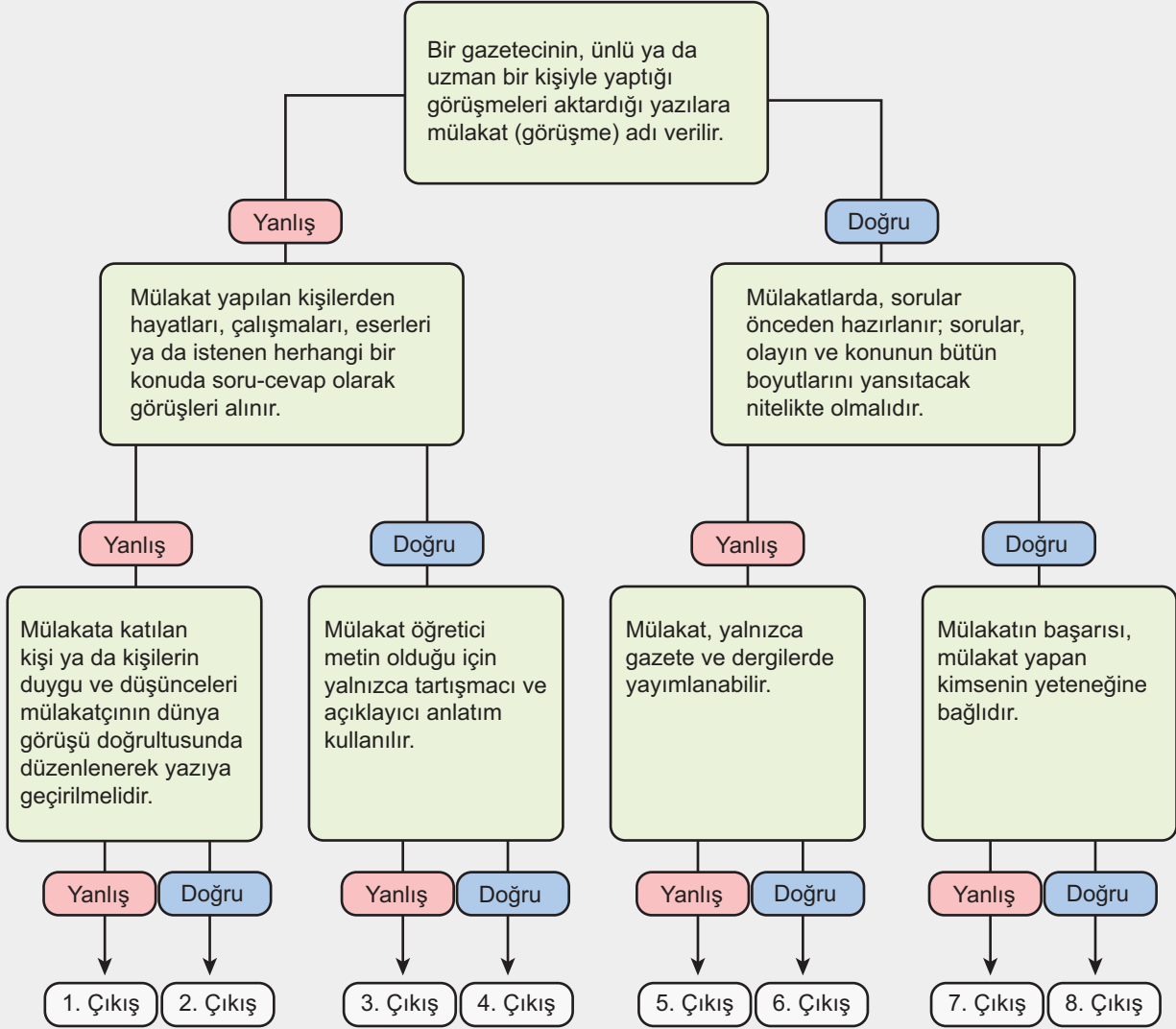
Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

1. Aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki bilgilerden bazıları doğru, bazıları yanlıştır. İlk ifadeden başlayıp, cevap oklarını takip ederek doğru çıkışa ulaşınız.

Doğru Çıkış: 2. Çıkış

1. I. ----; herhangi bir konuda uzman veya halkın büyük bir kesimi tarafından tanınan kişilerden alınan görüşlerin yazılı veya sesli olarak sunulduğu bir bildiri türüdür.
- II. ----; bilimsel araştırma, gazetecilik, köşe yazarlığı, edebiyat gibi alanlarda ele alınır ve oldukça geniş bir çerçevede kullanılabilir.
- III. ----; toplum hayatında önemli görevler üstlenmiş, toplumu ilgilendiren önemli olayları bizzat yaşamış veya bu olaylara şahit olmuş kişilerin, bu olayları duyurmak için sanat değeri taşıyan bir üslupla yazdıkları yazılara denir.
- IV. ----, bir uzman veya tanınmış bir kişi ile yapılır ancak bu grup dışındaki kişiler ile de yapmak mümkündür.
- V. ----; yazılı olarak sunulabilir, video ya da ses formatında yayımlanabilir.

Numaralanmış cümlelerden hangisinin başındaki boşluğa "Mülakat" sözcüğü getirilemez?

- A) I B) II **C) III** D) IV E) V

2. Türk edebiyatında mülakat türü, özellikle 1960'tan sonra Türk toplumunun çeşitli sorunları kamuoyuna duyurulurken gazeteci kimliği de taşıyan edebiyatçılarımızın mülakat türünden oldukça başarılı bir biçimde yararlanmaları, mülakat tekniğinin gelişmesini, mülakatın gazetelerin vazgeçilmez bir birimi hâline gelmesini sağlamıştır. ----, ----, ----, ----; mülakat türünde yapıt veren edebiyatçılarımızdır.

Aşağıdaki yazarlardan hangisi bu parçada boş bırakılan yerlerden birine getirilemez?

- A) Suut Kemal Yetkin**
- B) Ruşen Eşref Üneydin
- C) Yaşar Nabi Nayır
- D) Hikmet Feridun Es
- E) Mustafa Baydar

3. I. Mülakat yapılacak kişiden randevu alma
II. Mülakat yapılacak kişi hakkında bilgi toplama
III. Sorulacak soruları hazırlama
IV. Mülakat esnasında nazik olma
V. Mülakat yapılacak yere zamanında gitme
VI. Mülakatı kayıt altına alma
VII. Mülakatı yazıya geçirme

Mülakatın aşamaları sıralamasındaki yanlışlık numaralanmış aşamalardan hangilerinin yerleri değiştirilerek giderilebilir?

- A) I ve III **B) IV ve V** C) III ve VI
D) IV ve VI E) V ve VII

4. **Aşağıdakilerden hangisi mülakat yapacaklara önerilecek tutumlardan biri değildir?**

- A) Mülakatı, merak edilen bir konu hakkında önceden hazırlanmış sorular ile yapmak
- B) Mülakat esnasında ses ya da video kaydı almak
- C) Mülakat öncesinde araştırma yapmak, basit düzeyde sorular sormak, mutlaka ilgi çekici ve merak edilen sorular yöneltmek
- D) Mülakat videosu ya da metnini yayımlamadan önce toplumsal tepkiye yol açabilecek bölümleri ayıklamak**
- E) Mülakat sorularının yöneltildiği kişiyi iyi tanımak ve bu kişinin bilgilerinden yola çıkarak sorular hazırlamak

5. Bir ---- toplumdaki önemli kişileri ziyaret etmesi, bu ziyaret sırasında o kişilere genellikle gündemde olan önemli bir konuyla ilgili sorular sorması ve bu sorulara aldığı cevapları gazetesinde yazması sonucu oluşan yazılara ---- adı verilir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) yazarın-roman B) gazetecinin-mülakat
C) araştırmacının-makale D) yazarın-hikâye
E) gazetecinin-anı

6. "Bir ülkenin geleceği, çocuklarının hayallerindedir." diye bir cümle yaz, sizi oyuncak müzesi kurmaya yönelten bu fikir miydi?

Sunay Akın: Uçan halılar olmasaydı, gökyüzünde uçakları göremezdik. Aslolan hayallerdir. Uygarlık tarihinde gerçek, hep hayallerin ayak izlerini takip etmiştir. Picasso'nun bir sözü vardır, çok seviyorum: "Bir çocuk gibi resim yapabilmek için bütün bir ömrümü verdim." Gerçekten de çocukların dünyası bilim ve sanatın ilham kaynağıdır. Çünkü çocuklar merak eder, soru sorar, öğrenmek ister. Onların bilgiye olan açlığı bitmez. Zaten özgürlüğü elinden alınan çocuğa "büyük" derler. Biz kendine büyük diyenler çocukluğumuzdan ne kadar çok uzaklaşırsak özgürlüğümüzü o kadar çok kaybettik demektir. Aslında oyuncak müzeleri evet çocuk ziyaretçiler için fakat en az onlar kadar büyüklere de hitap ediyor. İstanbul Oyuncak Müzesi'nin kapısından ilk kez içeri giren anne babalar, bir eliyle çocuklarını tutuyor, çocuklarını müzeye getirdiklerini zannediyorlar. Müzeyi gezdikten sonra Oyuncak Müzesi'nden ayrılırken yanıldıklarını anlıyorlar. Çünkü müzeden çıkarken yine bir eliyle çocuklarını ama öteki elleriyle de çocukluklarını tutuyorlar. Dedim ya özgürlüğü elinden alınan çocuğa "büyük" derler.

Bu mülakattan hareketle Sunay Akın hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanın bir şeyi önce hayal edip sonra yarattığına inanmaktadır.
 B) Büyüklerin çocuklarına yeterli derecede ilgi göstermediklerini düşünmektedir.
C) Çocukların bilim ve sanata kaynaklık ettiği görüşündedir.
D) Kurduğu müzenin büyüklerin ön yargılarını kırmada etkili olduğuna inanmaktadır.
E) Çocukların çok soru sormalarını bilgiye duydukları ihtiyaca bağlamaktadır.

7. **Gazeteci:**

-Ömrüm kahvelerde bahçelerde okuyup yazarak geçti diyorsunuz, hikâyelerinizi sokaklarda yazdığınızı söylüyorsunuz. Neler kattı bu alışkanlık size?

Mustafa Kutlu:

-Beni etkileyen insanlar olur, anlatımlar olur, müzik olur, türkü olur, olay olur, pek çok şey olabilir. Yazarların etkilendiği çok çeşitli şeyler olur. Onlar toplanıyor bende, onların gerçekliklerini ben yeniden hikâyenin gerçekliğine taşıyorum ama tabii kendi hikâye tarzımı buluncaya kadar. Yani ilk hikâyelerim biraz başlangıç sayılır. Birisi *Ortadaki Adam*; öteki *Gönül İşi*. İnsan gençken kitabım olsun istiyor. Sonra da diyor ki keşke bunları yapmasaydım falan. Pişman değilim onlar da benim evladım ama onları basmıyorum artık. Arada epeyce bir ara verdim "bu işi nasıl yapmam lazım, nasıl bir hikâye yapmam lazım" diye düşündüm.

Bu mülakatla ilgili,

- I. Türk edebiyatının ünlü simalarından biriyle gerçekleştirilmiştir.
- II. Söyleşmeye bağlı anlatımdan yararlanılmıştır.
- III. Açık, yalın, akıcı bir üslup kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

8. Mülakatta ilk önce konuyu ve görüşülecek kişiyi belirlemek gerekir. Mülakat yapılacak kişiyle görüşmek ve ondan randevu talep etmek gerekir. Görüşülecek kişi ve konu hakkında iyi bir araştırma ve hazırlık yapmalıdır. Randevu saatine mutlaka uymalıdır. Görüştüğü kişinin ilgisini ve dikkatini çekmelidir. Bilgi, birikim ve kültürüyle muhatabını konuşmaya ikna edebilecek yeteneğe sahip olmalıdır.

Bu parçadan mülakat türü ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Titiz bir ön hazırlık gerektirdiğine
B) Nezaket kurallarına uymak gerektiğine
C) Görüşülen kişiyi çok yönlü tanımak gerektiğine
 D) Görüşülecek kişiyle içli dışlı olmak gerektiğine
E) Birikimli ve donanımlı olmak gerektiğine

9. Mülakat türü için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Görüşmeye katılan kişi ya da kişilerin duygu ve düşünceleri olduğu gibi yazıya geçirilir.
- B)** Kurgulanmış olaylar, durumlar yer, zaman, kişi unsurları verilerek bir olay örgüsü içinde anlatılır.
- C) Görüşmenin konu dışına çıkmasını önlemek için, konuyla ilgili sorular önceden bir kâğıda yazılır.
- D) Söyleşmeye bağlı anlatımdan yararlanır.
- E) Genellikle soru cevap tarzında olur; sorular önceden hazırlanır, cevaplar olduğu gibi yayımlanır.

10. Gazeteci:

-Şiirinizde geçtiği gibi Erzurum'da tren garında, banklarda uyumuşluğunuz var yani...

Nurullah Genç:

-O bank bana yumuşak döşek gibi gelirdi. Yorulurdum çünkü gelip yastığa başımı koyardım, üzerime çekerdim battaniyeyi, yatardım. 4 yılda 100 günü geçmiş neredeyse tren garında uyuduğum gün sayısı. Nedim'i buluyorum. Onunla çay içiyoruz. Oradaki makinistlerle bütün oradaki personelle arkadaş oldum. Gidiyorum "Nurullah neredesin çay soğudu." diyorlar bana. Güzel tarafı ne biliyor musunuz? Şiirlerim orada doğdu benim. Bütün şiirlerim orada yerleşmiş içime. Akşam oluyor, çayımızı içiyoruz. Nedim gidiyor, makinistler gidiyor, o çalışma yerleri kapanıyor. Yolcular gidiyor. Tek başıma kalıyorum.

Bu mülakatla ilgili,

- I. Bir sanatçının geçmiş yaşantılarından söz edilmiştir.
- II. Görüşmeyi gerçekleştiren kişi, görüştüğü sanatçıyla ilgili bir ön araştırma yapmıştır.
- III. Sanatçı, ağırlıklı olarak öyküleyici anlatıma başvurmuştur.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
- D) II ve III **E) I, II ve III**

11. Mülakat yapmanın çeşitli faydaları vardır. Mülakat yapmak, bireylerin kişisel gelişimine büyük katkılar sağlar. Her şeyden önce mülakat yapan kişi, önemli insanlarla karşılıklı konuşmayı, soru sormayı, konuşma güçlüklerini yenmeyi, çekingenlikten ve heyecandan kurtulmayı öğrenir. Toplum tarafından tanınmış önemli insanlarla görüştüğü için kültür düzeyi yükselir, bilgi birikimi artar, insani ilişkilerini geliştirir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi mülakatın sağladığı yararardan biri değildir?

- A) Bireysel gelişime katkı sağlamak
- B) Toplumda tanınan sevilen biri olmak
- C) Diyalog kurmayı kolaylaştırmak
- D)** Duyguları kontrol altına almak
- E) İnsani ilişkilerde başarılı olmak

12. Diyaloglardan oluşan mülakat, bir konuşma ve konuşurma sanatıdır. Mülakatın temelinde, bir kişinin başka bir kişiyi konuşmaya ikna edebilmesi vardır. Mülakat yapan kişi, yumuşak bir ses tonuyla konuya giriş yapar. Mülakatçı, konuşmacıya sabırlı, dikkatli, kibar davranır; konuşma istenmeyen bir yöne kayarsa hoşnutsuzluğunu belli etmez. Konuşma, konu dışına kayarsa nazik biçimde gerekli soruları sorarak tekrar konuya dönmeye çabalar. Ayrıca mülakat yapan kişi, kendisi konuşmaktan ziyade, muhatabını konuşturmaya, ondan çarpıcı bilgiler elde etmeye odaklanmalıdır.

Bu parçadan mülakatla ilgili,

- I. Söyleşmeye bağlı anlatıma başvurulur.
- II. Açık, yalın ve çarpıcı bir dil kullanılır.
- III. Nazik ve sabırlı olmayı gerektirir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D)** I ve III E) II ve III

13. Gazeteci:

(I) ----

Yazar:

–Okumasaydım, yazmasaydım serseri mayın gibi dolaşabilirdim çünkü içimde tarifi mümkün olmayan bir düşünsel enerji var gibi hissediyorum. Okuyanlar gülecektir eminim ama zihnim hiç rahat durmaz. Sürekli düşünce ve hayal üreten bir fabrika gibi. Ancak okuduğum ve yazdığım zaman bunu susturabiliyor ve dizginleyebiliyorum.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

–Evet sadece bir dergide yazıyorum. Bir de çok hevesli gördüğüm genç arkadaşların yeni çıkardıkları edebiyat fanzinlerine destek oluyorum. Onun dışında başka bir dergide yazmak gibi bir amacım yok çünkü aynı anda birçok yerde olmak benim yapıma çok uygun bir durum değil. Bunun nedeni de şu: Her derginin kendine ait bir havası, ruhu ve bir dost meclisi var.

Bu mülakatta boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) I. Düşünsel enerjinizi yazıya dönüştürmede okuduklarınızın katkısı nedir?
II. Sadece bir dergide yazmanızın nedeni hevesli gençlere yol göstermek mi?
- B) I. Bunca düşünce ve hayali canlı tutup yazıya dönüştürmek zor olmuyor mu?
II. Onca teklife rağmen sadece bir dergide yazmanızın özel bir nedeni var mı?
- C)** I. Okumanın ve yazmanın hayatınızdaki yeri ve size katkıları nelerdir?
II. Şu an sadece bir dergide yazıyorsunuz, başka hiçbir mecrada yer almıyorsunuz, neden?
- D) I. Zihninizin hiç rahat durmamasının yaratıcılığınıza katkıları nelerdir?
II. Yaratma sürecinde sıkıntı çekiyor musunuz, bu yüzden mi tek dergide yazıyorsunuz?
- E) I. Okumanın ve yazmanın insana katkıları nelerdir, mesela insanı başıboşluktan kurtarır mı?
II. Genç yazarları desteklemek sanatta olgunlaşmış ustalara bir şey kazandırır mı?

14. – En çok hangi eserinizi seversiniz?

– En çok, *Kıralık Konak*'la *Yaban*'ı severim.

– Niçin?

– *Kıralık Konak* bence roman tekniğine uygun olan eserimdir. *Yaban*'a gelince o, bütün millî heyecanlarımı taşıyan kitaplarımdan biri dolayısıyla bence çok kıymetlidir.

– Bugün hikâye ve romancılığımızı nasıl buluyorsunuz?

– Bugünkü nesil, hikâyecilikte eski nesli epeyce geride bırakmıştır. Fakat henüz roman adı verilebilecek bir büyük eser meydana gelmemiştir. Belki yanılıyorum, bugünkü telakkime göre roman, bir insan ve hayat görüşünün felsefesidir. Ve böyle bir görüşle böyle bir felsefe ancak uzun soluklu bir çalışma ile vücuda gelebilir. Ve böyle bir eserin yanında küçük hikâye ancak bir etkiyi ifade edebilir. Hepimizi edebiyata hikâye yazmakla başlamışızdır. Hayat tecrübelerimiz çoğaldıkça hikâyenin hududunu romanla genişletmek mecburiyetinde kalmışızdır.

– Sanat alanından yaptıklarınızla yapmak istedikleriniz arasında bir fark oldu mu?

– Samimiyetle itiraf ederim ki bu alanda yaptıklarım, yapmak istediklerimin bir gölgesinden ibarettir.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu *Ne Diyor*, Mustafa Baydar

Bu mülakattan Yakup Kadri Karaosmanoğlu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A)** En çok roman yazmayı sevmektedir.
- B) Eserleri arasında ayırım yapmaktadır.
- C) Romanın çok çalışılarak yazılabileceğini düşünmektedir.
- D) Sanatta istediği seviyeye ulaşamadığını düşünmektedir.
- E) Yeni kuşak hikâyecilerin eskileri aştığını düşünmektedir.

Cevap Anahtarı

1. C 2. A 3. B 4. D 5. B 6. B 7. E 8. D 9. B 10. E
11. D 12. D 13. C 14. A

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- Mülakatta **söyleşmeye bağlı** anlatım türü ağırlıklı olarak kullanılır.
- Mülakat yapılan kişilerin sorulara verdiği cevapların değiştirilmeden **aynen** yayımlanması, mülakat türünün en başta gelen özelliğidir.
- Mülakatta dil genel olarak **göndergesel** işlevde kullanılır.
- Mülakat, **gazetenin** yayımlanmaya başlamasıyla gelişen bir türdür.
- Mülakatlar genellikle **soru-cevap** tarzında olur.
- Mülakatlarda sorular **önceden** hazırlanır.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- Mülakat; tanınmış veya alanında söz sahibi bir kimsenin belirli konulardaki görüşlerini öğrenmek amacıyla yapılır. **D**
- Mülakata, mülakat yapan kişinin bilgi, izlenim, görüş ve düşünceleri de yansıtılır. **Y**
- Mülakatta yazar tarafından kurgulanmış olaylar, durumlar anlatılır. **Y**
- Mülakatlarda açık, akıcı, duru ve yalın bir anlatım bulunur. **D**
- Mülakatta, kişinin sözleri değiştirilmeden yazıya geçirilir. Bunu sağlamak için video, kamera ve ses kayıt cihazı gibi araçlar kullanılabilir. **D**
- Mülakatın temelinde, bir kişinin başka bir kişiyi konuşmaya ikna edebilmesi vardır. **D**

3. Aşağıdaki eserleri karşlarındaki yazarlarla eşleştiriniz.

- Nurullah Berk
- Abdi İpekçi
- Yaşar Kemal
- Hikmet Feridun Es
- Yaşar Nabi Nayır
- Mustafa Baydar

- A Çukurova Yana Yana
- B Edebiyatçılarımız Ne Diyorlar
- C Ustalarla Konuşmalar
- D Edebiyatçılarımız Konuşuyor
- E Bugün de Diyorlar ki
- F Liderler Diyor ki

TAK
diye
anla,

TAK
TİK

TİK
diye
çöz,

— ■■■ —
ÖDEV FORMATINDA
32 FASİKÜL

— ■■■ —
YAZILIYA HAZIRLIK
SORULARI

— ■■■ —
DETAYLI ÖLÇMEYE UYGUN,
HÜCRELENDİRİLMİŞ,
PEKİŞTİRİCİ,
AÇIK UÇLU VE ÇOKTAN
SEÇMELİ SORULAR

— ↻ —
TAM OKUL
DESTEKLİ

— ■■■ —
TAM OKUL İLE DETAYLI
GERİ BİLDİRİM KARNESİ